

100
ROKOV
SPOLU
POMÁHAME
1919 – 2019

Činnosť Červeného kríža na našom území pred vznikom Československa

1881 - prvé stopy činnosti Červeného kríža na území Slovenska – zemska pobočka Spoločnosti ČK krajín Svätej maďarskej koruny, vznik župných a mestských výborov a mestských obvodov Červeného kríža

28. október 1918 - Vznik Československa

„Uznávajúc nutnosť vybudovať ústrednú organizáciu Československého Červeného kríža pre celú republiku, menujem Ťa predsedníčkou Československého Červeného kríža a poverujem Ťa, aby si ihneď vykonala všetko, čo je potrebné na zorganizovanie tejto inštitúcie a na to, aby ČSČK mohol bezodkladne začať svoje pôsobenie a nadviazať styk s medzinárodnou organizáciou Červeného kríža na základe Ženevskej dohody a dodatočných medzinárodných zmlúv.“

T. G. Masaryk v liste Alici G. Masarykovej

jún 1919 – vzniklo riaditeľstvo Slovenskej divízie ČSČK, sídlo bolo najprv v Bratislave, neskôr v Trenčíne, od roku 1924 sídlila Slovenská divízia v Turčianskom Sv. Martine

26. január 1920 – vznik Dorastu ČSČK (predchodca dnešnej Mládeže SČK) - prvá jednotná detská a mládežnícka organizácia v Československu zacielená na osvetu a zlepšenie zdravia detí

príspevky sirotincom, chudobincom, nemocniciam, internátom a jednotlivcom (vdovy, siroty, invalidi)

budovanie sociálno-zdravotných domov, poradní, dispenzárov, ozdravovní

pátracia služba pre vojakov a ich príbuzných

v 30-rokoch Slovenský výbor ČSČK organizoval ošetrovateľské kurzy po celom Slovensku. Vznik odborov dobrovoľných sestier ČK, ktoré poskytujú prvú pomoc a školia obyvateľstvo v poskytovaní prvej pomoci

v roku 1879 v Uhorsku bola založená Uhorská spoločnosť Červeného kríža. Na území Slovenska postupne vznikali jej pobočky – v Banskej Štiavnici, Nitre, Bratislave a v Košiciach

Počas prvej svetovej vojny sa na našom území organizačne rozvíja pomoc Červeného kríža - v nemocniciach a lazaretach takmer vo všetkých slovenských mestách pracujú dobrovoľné sestry Červeného kríža

1919

6. február 1919 – vznikla prvá národná spoločnosť Červeného kríža Čechov a Slovákov - Československý Červený kríž (ČSČK), ktorého predsedníčkou sa stala Alica G. Masaryková, dcéra československého prezidenta Tomáša Garrigua Masaryka (T. G. Masaryk bol čestným prezidentom ČSČK)

5. máj 1919 - vznikla Liga spoločností Červeného kríža, v roku 1991 bola premenovaná na Medzinárodnú federáciu spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

1. december 1919 – Medzinárodný výbor Červeného kríža uznal ČSČK

1920

11. január 1920 – ČSČK sa stal členom Ligy spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

v prvom období Československý Červený kríž zameriaval svoju činnosť na pomoc pri budovaní zdravotníctva, šírenie zdravotníckej osvetu a sociálno-charitatívnu činnosť

pomoc počas vystáhovaleckej vlny – poradne, stravovne, ubytovne

výrazná zásluha na likvidovaní a prevencii epidémii

1926

v roku 1926 s pomocou prezidentky Alice Masarykovej a spolku Živena bol v Martine otvorený Ústav Milana Rastislava Štefánika – škola pre výchovu sociálnozdravotníckych pracovníčok na Slovensku. To umožnilo rozšíriť kurzy pre dobrovoľné sestry ČK, slúžilo rozvoju samaritánskej činnosti a rozvoju zdravotníckej výchovy obyvateľstva

1930

pomoc v prvých rokoch činnosti prichádza aj zo zahraničia – z Britského kráľovstva, USA, Francúzska, Kanady, Švajčiarska, materiálna aj zdravotnícka pomoc národných spoločností Červeného kríža týchto krajín

V období 2. svetovej vojny v roku 1939 – rozpad ČSČK, vzniká Slovenský Červený kríž – rozvíjal činnosť v špecifických podmienkach ovplyvnených politicko-spoločenskou situáciou

organizovanie dobrovoľného darcovstva krvi, poskytovanie ošetrovateľskej a samaritánskej služby

9. máj 1945 – obnovenie činnosti ČSČK a jeho poslania, obnovila sa divízia ČSČK pre Slovensko

založenie osobitnej Pátracej služby ČK
vydávanie Zvestí Červeného kríža

Obdobie 1950 - 1989 -vzhľadom na politickú situáciu sa niektoré činnosti ČK vytratilí, starostlivosť o zdravie ľudí prevzal štát

1953 - vznikajú zdravotnícke družiny ČSČK

šírenie zdravotníckej osvedy

aktívna pomoc pri očkovaní proti detskej obrne

organizácia Vodnej záchranej služby ČSČK

1956 – ČSČK pomáha maďarským utečencom po maďarskom povstaní

60-te roky – vznik hnutia za rozvoj bezpríspevkového darcovstva krvi, ČSČK začína oceňovať bezpríspevkových darcov krvi plaketami prof. MUDr. Jana Janského

rozhodnutie o troch stupňoch plakety prof. MUDr. Jana Janského pre bezpríspevkové darcovstvo krvi (bronzová, strieborná, zlatá)

1982 – úspech ČSČK v získavaní BDK - prakticky všetka bežná potreba krvi v Československu je pokrytá výhradne bezpríspevkovými darovaniami krvi

november 1989 - pomoc utečencom z NDR

1939

1940

1944

1945

1948

1952

1953

1956

1957

1960

1970

1975

1982

1983

1989

1940 – založená Spoločnosť ČSČK v Londýne, organizovala sociálnu a samaritánsku pomoc českým a slovenským vojakom na západnom fronte, zbierky pre domáce obyvateľstvo

august 1944 – SČK aktívny v zdravotníckej pomoci počas Slovenského národného povstania – starostlivosť o ranených aj utečencov, zdravotná i materiálna pomoc partizánskym a vojenským skupinám, prevencia epidémií, sanitný vlak, charitatívna činnosť, záchranné stanice pre evakuovaných občanov, stravovacie akcie

všestranná humanitárna pomoc - sociálna samaritánska činnosť pre domáce obyvateľstvo, zajatcov, repatriantov

ošetrovateľská, sociálna pomoc, poradenstvo

8. máj 1948 – prvýkrát na návrh ČSČK oslava Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiaca v deň narodenín Henryho Dunanta, návrh prijala s pozitívnym ohlasom Liga spoločností Červeného kríža

po 1948 prešiel znárodnený majetok ČSČK do rúk zdravotníctva

1952 – prijatý Zákon o Československom Červenom kríži

1953 - pomoc zdravotníctvu v prevencii, nábor bezpríspevkových darcov krvi, organizovanie školení prvej pomoci, plnenie úloh v civilnej ochrane obyvateľstva

doplnková a ošetrovateľská služba v rodinách

letné detské tábory pre zdravotne postihnuté deti

zber liečivých bylín pre farmaceutický priemysel prostredníctvom dobrovoľníkov ČK

1957 – ČSČK začína zabezpečovať dobrovoľnú opatrovateľskú službu a výchovu dobrovoľných opatrovateľiek

70-te roky – začína sa organizovať dobrovoľná opatrovateľská služba

1975 – vybudovanie rekreačného strediska ČSČK v Tatranských Mlynčekoch – Dom Henryho Dunanta

1983 – ČSČK prvýkrát udeľuje medailu Za záchranu života

1991 – začali vznikať prvé sociálne strediská a Domy humanity ČK – napr. Trenčín, Žilina, Rožňava, Senica, Spišská Sobotka, Trebišov.

1. január 1993 - rozdelenie Československa

máj 1993 – 1. ustanovujúci Zjazd Slovenského Červeného kríža a vznik samostatnej národnej spoločnosti

25. október 1993 – prijatie SČK za riadneho člena Medzinárodnej federácie spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

90te roky – poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v Rumunsku, Albánsku, krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, bývalej Juhoslávie, v Rwande, Somálsku, Angole i KĽDR

1. máj 1994 – nadobúda účinnosť zákon o Slovenskom Červenom kríži č. 84/1994 Z.z.

1995 - prvý ročník kampane SČK Študentská kvapka krvi

1. ročník novodobého časopisu Zvesti Slovenského Červeného kríža

SČK realizoval humanitárnu pomoc vlády Spolkovej republiky Nemecko obetiam nacionálno-socialistického prenasledovania

2000 – 2007 - Sekretariát ERNA (sieť európskych národných spoločností ČK pre prevenciu HIV/AIDS) sídlil na pôde SČK

v spolupráci s Rakúskym ČK vzniká Koordinačné centrum Mobilných odberových jednotiek SČK

14. jún vyhlásený za Svetový deň darcov krvi

vzniká Asistenčná služba SČK v Leviciach

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

2000

po

roku

2000

2002

SČK sa stáva nevládnou humanitárnou organizáciou, rozvíja sa v duchu siedmich základných princípov Medzinárodného hnutia Červeného kríža

8. december 1992 – vláda SR uznala vznik Národnej spoločnosti Slovenský Červený kríž ako jedinej štátom uznanej spoločnosti, ktorá bude podľa Ženevských dohovorov a ich dodatkových protokolov rozvíjať svoju činnosť na území Slovenskej republiky

marec 1993 – Slovenská republika ratifikovala Ženevské dohovory a ich dodatkové protokoly

25. august 1993 – Medzinárodný výbor Červeného kríža oficiálne uznal Slovenský Červený kríž - samostatnú národnú spoločnosť

1993 – 1. ročník Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka - celoslovenská súťaž dospelých v poskytovaní prvej pomoci

90-te roky – poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom zasiahnutým povodňami na Slovensku i na Ukrajine

1995 – prvá prepravná služba – SČK Senica

1996 – prvý ročník kampane SČK Valentínska kvapka krvi

1998 - poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v núdzi po ničivých povodniach na východe Slovenska, pomoc prišla aj od sesterských národných spoločností ČK

od 5. júna 2000 - SR sa zaviazala plniť úplný text Ženevských dohovorov

2000 - Medzinárodná federácia ČK/ČP ustanovila druhú septembrovú sobotu ako Svetový deň prvej pomoci

Mládež SČK realizuje prvý celoslovenský Sviečkový pochod - prejav solidarity s ľuďmi žijúcimi s HIV/AIDS

SČK organizuje rekvalifikačné kurzy a prispieva k zamestnanosti obyvateľstva, do popredia sa dostávajú sociálne služby, modernizujú a rozširujú sa zariadenia sociálnych služieb SČK

2002 – pomoc pri ničivých povodniach na Slovensku (materiálna pomoc, záchranné a zabezpečovacie práce, občerstvenie pre záchranné zložky a pod.), zároveň SČK pomáha aj Českému červenému krížu, vyhlásenie osobitnej verejnej zbierky pre občanov ČR

začína sa 10-ročná spolupráca so spoločnosťou Kraft Foods – podpora modernizácie sociálnych služieb SČK

pomoc SČK zahraničným spoločnostiam ČK/ČP (Sumatra, Pakistan, Rumunsko), v spolupráci so Švajčiarskym a Nemeckým ČK sa Slovenský ČK zapája do výstavby vzdelávacieho komplexu pre siroty na severe Sumatry

do platnosti vstupuje nová legislatíva v oblasti výučby prvej pomoci – kurz prvej pomoci sa stáva povinným pre všetkých žiadateľov o vodičské oprávnenie

Ministerstvo obrany SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci

Ministerstvo vnútra SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci a pomoci

od 2011 – nový projekt na podporu bezpríspevkového darovstva krvi prostredníctvom sociálnych sietí v spolupráci so zdravotnou poisťovňou Dôvera - MOJAKRVNASKUPINA.SK

2013 – SČK súčasťou projektu prvej pomoci Krajina záchrancov

2014 - Ministerstvo zdravotníctva SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

2017 – projekt Mobilita v regiónoch – Nadácia KIA Motors Slovakia podporila činnosť SČK darovaním 37 áut pre všetky územné spolky SČK

2004

2005

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2016

2017

2019

SČK sa zapojil do európskej kampane Červeného kríža Bezpečnosť na cestách, pravidelne spolupracuje s Polícijským zborom SR na preventívnych aktivitách

výrazný úspech SČK – organizovanie európskej súťaže ČK v prvej pomoci (FACE) vo Svidníku

Národná rada SR prijala nový zákon o SČK a o ochrane znaku a názvu Červeného kríža a o zmene a doplnení niektorých zákonov (460/2007 Z.z.)

Ministerstvo školstva SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej pomoci a spolupráci

založené Call centrum – núdzová linka sociálnej pomoci v Leviciach, terénne sociálne služby, SČK rozširuje poskytovanie terénnych sociálnych služieb v regiónoch, rozširuje sa asistenčná služba SČK v zdravotníckych zariadeniach

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

8. februára 2012 – vláda Slovenskej republiky a Slovenský Červený kríž podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

2014 – rozbieha sa dlhoročná a široká spolupráca SČK so spoločnosťou Kaufland – podpora bezpríspevkového darovstva krvi, humanitárnej a sociálnej činnosti, prvý ročník kampane Pomáhame potravinami

od 2016 – SČK je partnerskou organizáciou pri distribúcii materiálnej pomoci v rámci dlhodobého Operačného programu FEAD (Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby) ročne distribuuje viac ako 200-tisíc potravinových a hygienických balíkov

2017 – 2018 - spoločnosť Kaufland darovaním 10 špeciálne upravených vozidiel pre vozíčkarov podporila terénne sociálne služby SČK

www.redcross.sk

